

Easos utbildningsplan

Februari 2016

Easos utbildningsplan

Februari 2016

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2016

Print	ISBN 978-92-9494-090-2	doi:10.2847/344010	BZ-02-15-933-SV-C
PDF	ISBN 978-92-9494-086-5	doi:10.2847/331214	BZ-02-15-933-SV-N

© EUROPEISKA STÖDKONTORET FÖR ASYLFRÅGOR, 2016

Innehåll

Inledning till Easos utbildningsplan.....	5
Vad är Easos utbildningsplan?	6
Vem kan använda sig av Easos utbildningsplan?	7
Utbildningsväg för ärendehandläggare	8
Kärnmoduler för andra målgrupper	9
Hur övervakas användningen av Easos utbildningsplan?.....	10
Hur gör jag för att få ytterligare information om Easos utbildningsplan?	11
Förteckning över modulerna i Easos utbildningsplan:	12
Modulen Integration	13
Modulen Intervjutekniker	14
Modulen Bevisprövning	14
Modulen Intervjuer med sårbara personer.....	14
Modulen Intervjuer med barn.....	15
Modulen Information om ursprungslandet	15
Modulen Det gemensamma europeiska asylsystemet	17
Modulen Grundläggande rättigheter och internationellt skydd i EU	17
Modulen Kön, könsidentitet och sexuell läggning	17
Modulen Undantag	18
Modulen Upphörande av skydd.....	18
Modulen Direktivet om asylförfaranden.....	19
Modulen Dublin III-förordningen	20
Modulen Mottagande	20
Modulen för chefer	20
Introduktionskurs i didaktik	21

”All sann kunskap bygger på erfarenhet. Allt annat är bara information.”

Albert Einstein

Inledning till Easos utbildningsplan

Easos utbildningsplan, vars rättsliga grund är artikel 6 i Easoförordningen (förordning (EU) nr 439/2010), är ett stödverktyg som ger medlemsstaterna möjlighet att utöka kapaciteten och höja kvaliteten inom sina nationella asylmyndigheter. Utbildningsplanen är även avsedd att stärka det praktiska samarbetet mellan medlemsstaterna och effektivt bidra till genomförandet av det gemensamma europeiska asylsystem som har inrättats genom Haagprogrammet och det efterföljande Stockholmsprogrammet. Easo har antagit en utbildningsstrategi (som finns på stödkontorets webbplats www.easo.europa.eu) för att beskriva de principer och förfaranden som ska vägleda Easo i fullgörandet av dess utbildningsuppdrag i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) nr 439/2010, genom vilken stödkontoret inrättades:

”Stödkontoret ska utforma och utveckla utbildning som ska vara tillgänglig för personer som arbetar inom alla nationella förvaltningar och domstolar samt vid nationella myndigheter med ansvar för asylfrågor i medlemsstaterna. (...) Stödkontoret ska utveckla utbildningen i nära samarbete med medlemsstaternas myndigheter med ansvar för asylfrågor och, när så är lämpligt, dra nytta av den sakkunskap som finns vid akademiska institutioner och andra relevanta organisationer. (...) Den utbildning som erbjuds ska vara av hög kvalitet och ska fastställa huvudprinciper och bästa praxis i syfte att öka samstämmigheten mellan förvaltningsmetoder och beslut samt rättspraxis, med full respekt för de nationella domstolarnas oberoende.”

Vad är Easos utbildningsplan?

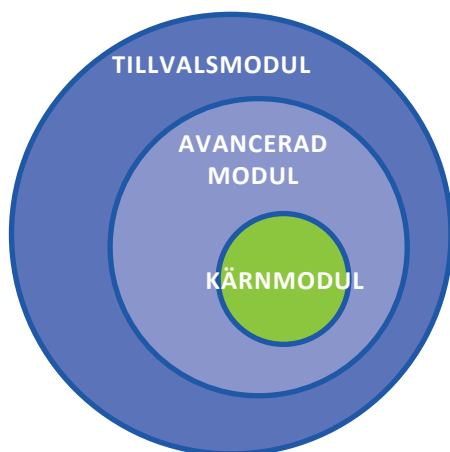
- Ett gemensamt utbildningssystem som i första hand utformats för ärendehandläggare och annan personal som arbetar med asylfrågor i EU+-länderna.
- Ett utbildningssystem som täcker de centrala aspekterna av asylförfarandet genom en rad interaktiva moduler och som har utarbetats inom ramen för 1951 års flyktingkonvention och dess protokoll från 1967, rättsinstrumenten om det gemensamma europeiska asylsystemet samt annan relevant internationell lagstiftning och EU-lagstiftning.
- Systemet har utvecklats av expertgrupper från olika EU+-länder med stöd av Easos referensgrupp.
- Systemet baseras på en blandad inlärningsmetodik som möjliggör både teoretisk och praktisk utbildning genom att kombinera e-utbildning med klassrumsundervisning. Utbildningsmaterialet baseras på fallstudier och främjar god praxis på området internationellt skydd.
- Genom fortbildningskurser för utbildare utvecklas utbildarnas färdigheter, kunskaper och kompetens så att de efter att genomfört en utbildningsmodul kan utbilda personal på nationella förvaltningar. Systemet ger därför effekter i flera led.
- Utbildningsmaterialet tas fram på engelska och EU+-länderna har möjlighet att översätta materialet till sina nationella språk.

Vem kan använda sig av Easos utbildningsplan?

- Stödkontorets utbildningsplan är främst avsedd att vara ett permanent stöd-verktyg inom EU. Den kan emellertid även fungera som tillfälligt kristöd eller särskilt stöd i särskilda situationer.
- Utbildningsplanen kan dessutom användas av andra intressenter, såsom andra relevanta nationella myndigheter i EU+-länderna, EU-organ, UNHCR, den akademiska världen och relevanta organisationer i det civila samhället och tredjeländer, i enlighet med Easos strategi för externa åtgärder¹. Tillgång till utbildningsaktiviteter ges på fallbasis och utifrån behoven hos EU+-länderna och tillgängligheten i fråga om personalresurser och ekonomiska resurser.
- För att kunna tillhandahålla en rekommendation för användning av Easos utbildningsplan har Easo skapat en **utbildningsväg** med en uppsättning kärnmoduler, avancerade moduler och tillvalsmoduler. Genom kärnmodulerna får ärendehandläggare i hela EU samma grundutbildning så att gemensamma och likvärdiga förutsättningar skapas för en viss målgrupp. Genom de avancerade modulerna och tillvalsmodulerna kan användarna höja sin specialiseringsnivå.
- Hittills har fem målgrupper fastställts: ärendehandläggare (en primär målgrupp för Easos utbildningsmoduler), chefer för asylenheter, tjänstemän, forskare på området information om ursprungsland och tjänstemän som arbetar med mottagande. En särskild utbildningsväg har tagits fram för målgruppen ärendehandläggare. För de övriga fyra målgrupperna har kärnmoduler fastställts.

¹ <https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/EASO-External-Action-Strategy.pdf>

Utbildningsväg för ärendehandläggare

KÄRNMODULER

- Integration
- Intervjutekniker
- Bevisprövning

AVANCERADE MODULER

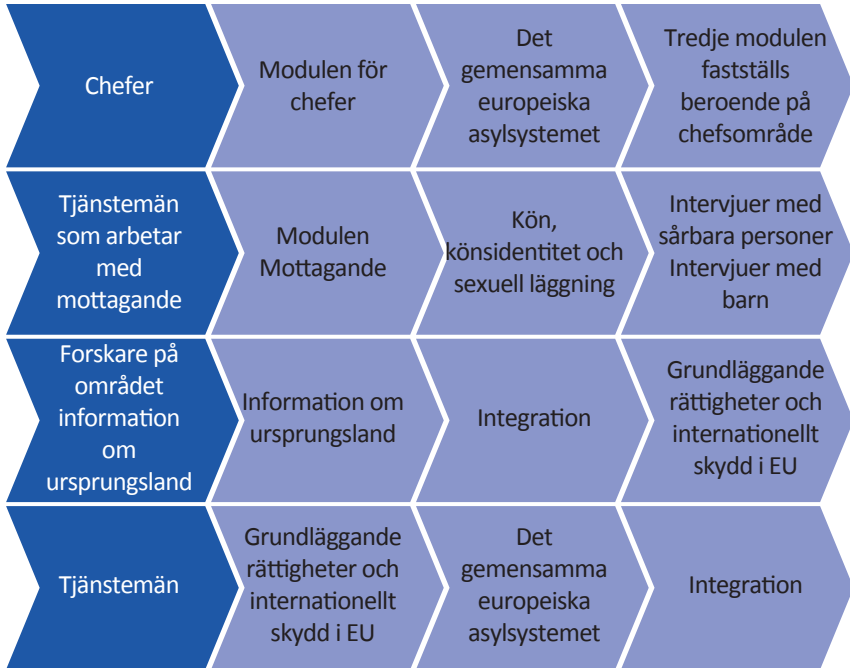
- Intervjuer med sårbara personer
- Intervjuer med barn
- Information om ursprungsland
- Det gemensamma europeiska asylsystemet
- Grundläggande rättigheter och internationellt skydd i EU
- Kön, könsidentitet och sexuell läggning
- Undantag

TILLVALSMODULER

- Upphörande av skydd
- Direktivet om asylförfaranden
- Dublin III-förordningen
- Mottagande
- Modulen för chefer

- Introduktionskurs i didaktik

Kärnmoduler för andra målgrupper

Hur övervakas användningen av Easos utbildningsplan?

- Easo har utvecklat en särskild mekanism, Easos utbildningscockpit, för övervakning och utvärdering av genomförandet av Easos utbildningsverksamhet på EU-nivå och nationell nivå.
- Utbildningscockpiten är en verktygslåda för statistikinsamling och kvantitativ dataanalys och ger en visuell översikt över införandet av stödkontorets utbildningsverktyg. Cockpiten fungerar även som stöd för medlemsstaterna i fastställandet och fullföljandet av nationella utbildningsmål för Easo-utbildning.
- Varje år publicerar Easo en utbildningsrapport om genomförandet av utbildningsplanen på EU-nivå och nationell nivå.

Hur gör jag för att få ytterligare information om Easos utbildningsplan?

Om du vill veta mer om Easos utbildningsplan ber vi dig kontakta **training@easo.europa.eu**.

Förteckning över modulerna i Easos utbildningsplan:

- Integration
- Intervjutekniker
- Bevisprövning
- Intervjuer med sårbara personer
- Intervjuer med barn
- Information om ursprungsland
- Det gemensamma europeiska asylsystemet
- Grundläggande rättigheter och internationellt skydd i EU
- Kön, könsidentitet och sexuell läggning
- Undantag
- Upphörande av skydd
- Direktivet för asylförfaranden
- Dublin III-förordningen
- Mottagande
- Modulen för chefer
- Introduktionskurs i didaktik

Modulerna i Easos utbildningsplan kompletteras av en handbok för utbildare och en utbildningshandbok. Handboken för utbildare är avsedd att vara till hjälp för utbildare som håller i fortbildningskurser för utbildare och nationella utbildningstillfällen. Utbildningshandboken är ett verktyg som har tagits fram för vissa moduler och fungerar som referens för dem som redan har genomfört utbildningsmodulen. Dessutom kan den vara till hjälp i det dagliga arbetet för personal som arbetar med asylfrågor genom att den ger en sammanfattning av de viktigaste punkterna i undervisningsmaterialet.

Modulen Integration

I modulen Integration får deltagarna utbildning i tolkning och tillämpning av 1951 års Genèvekonvention och dess koppling till EU:s skyddsdirektiv.

Genom en strukturerad och interaktiv metod definieras begreppet flykting, och grunderna för subsidiärt skydd beskrivs. Dessutom förklaras viktiga termer såsom exempelvis följande: förföljelse, både i fråga om *UNHCR:s handbok* samt skyddsdirektivet, konventionsgrunderna, dvs. ras, religion, nationalitet, politisk övertygelse och tillhörighet till en viss samhällsgrupp, sambandet mellan förföljelse (välgrundad fruktan) och konventionsgrunderna, huvudprincipen om *non-refoulement*, samt andra viktiga aspekter för att beviljas flyktingstatus eller subsidiärt skydd.

Genom utbildningen får deltagarna kunskaper om viktiga termer och möjlighet att tillämpa dessa begrepp genom användning av studier av verkliga fall.

Modulen Intervjutekniker

Intervjun med den person som söker internationellt skydd är en av de viktigaste aspekterna i asylförfarandet. I de flesta fall har den information som samlas in under den personliga intervjun en avgörande betydelse för behandlingen av ansökan. Syftet med denna modul är att hjälpa ärendehandläggare att förvärva de kunskaper, färdigheter och attityder som krävs för att genomföra personliga intervjuer på ett professionellt sätt.

I modulen behandlas teoretiska aspekter och gällande lagstiftning ur ett mycket praktiskt perspektiv. Användningen av en strukturerad och dialogbaserad intervjumetod främjas och de olika intervjufaserna beskrivs, från lämpliga förberedelser till åtgärder som kan komma att behöva vidtas efter intervjun. Den interaktiva utbildningsmetoden innebär även att deltagarna får möjligheter att öva sig på olika intervjutekniker för särskilda scenarier.

Deltagarna kan få ytterligare specialkunskaper om intervjuer genom modulerna om att intervju barn respektive sårbara personer.

Modulen Bevisprövning

Den här modulen är inriktad på bevisprövningsprocessen, som är den huvudsakliga metoden för att fastställa viktiga fakta i enskilda ärenden genom att samla in, granska och jämföra de tillgängliga bevisen.

Utgångspunkten är att ärenden som liknar varandra ska behandlas på ett enhetligt, rättvist och konsekvent sätt. Centralt för processen är användningen av en strukturerad metod för bevisprövning för att minimera risken för subjektivitet i enskilda ärenden. Genom modulen får deltagarna de kunskaper, färdigheter och attityder som behövs för att tillämpa den strukturerade metoden i praktiken. De olika faserna för att sammanställa information, trovärdighetsbedömning och riskbedömning beskrivs och deltagarna får ytterligare kunskaper och färdigheter som behövs för att utarbeta relevanta delar av ett beslut. I modulen behandlas teoretiska aspekter och gällande lagstiftning ur ett praktiskt perspektiv och deltagarna får möjlighet att lära sig genom att tillämpa dessa kunskaper i särskilda scenarier.

Modulen Intervjuer med sårbara personer

De som ansöker om internationell skyddsstatus är per definition sårbara. De sökandes individuella omständigheter kan dock göra dem särskilt sårbara under processen för att fastställa deras behov av internationellt skydd. Medicinska

tillstånd och traumatiska upplevelser i ursprungslandet, under flykten och även i mottagarlandet kan påverka mängden och kvaliteten på den information som den sökande kan lämna under den personliga intervjun. Det är viktigt att ärendehandläggarna har de kunskaper, färdigheter och attityder som krävs för att upptäcka och tillgodose de särskilda behoven av rättssäkerhet hos sårbara sökande.

Denna avancerade modul bygger på modulen Intervjutekniker. Den följer samma strukturerade dialogbaserade intervjumetod, samtidigt som särskilda aspekter som ska beaktas i en intervju med sökande med särskilda behov lyfts fram. Genom modulen får deltagarna även avancerade kunskaper om sårbarhet samt psykisk och fysisk funktionsnedsättning och råd om hantering av svåra situationer och om intervjuarens egna behov.

Modulen Intervjuer med barn

Det krävs särskilda färdigheter och kunskaper för att intervjua barn, eftersom ett barns varseblivning av omgivningen, minne och tidsuppfattning skiljer sig markant från en vuxens. Det är därför viktigt att ärendehandläggare är medvetna om dessa skillnader när de genomför en personlig intervju med ett barn.

I modulen framhålls principen om barnets bästa, som måste vara det främsta hänsynstagandet i åtgärder som berör barn.

Syftet med modulen är att ge deltagarna kunskaper och färdigheter beträffande barns utvecklingsfaser, särskilda tekniker för intervjuer med barn samt kompetens att bedöma den information som lämnas av ett barn.

Modulen bygger också på den strukturerade intervjumetod som presenteras i kärnmodulen Intervjutekniker. Syftet är att hjälpa ärendehandläggare att tillägna sig färdigheter för att genomföra personliga intervjuer på ett inkännande och empatiskt sätt, med beaktande av barnets ålder och mognad, kulturella skillnader samt effekter av trauma och/eller sorg.

Modulen Information om ursprungslandet

Information om ursprungslandet är faktainformation om ursprungslandet för den person som söker internationellt skydd och används av ärendehandläggare och andra berörda parter för att behandla ansökningar om internationellt skydd.

Det omfattar ett brett urval information om en sökandes land, såsom regelverk, det kulturella och samhällsrelaterade området, politisk kontext, geografi, humanitära villkor, mänskliga rättigheter eller säkerhetssituation.

Information om ursprungsland är mycket viktigt när det gäller att fastställa huruvida personer är berättigade till internationellt skydd i olika skeden av förfarandet (förberedelser eller genomförande av intervjun, men även i beslutsfattandeprocessen). Information om ursprungsland utgör även underlag för utveckling av politik och strategier.

Det främsta syftet med modulen är att ge deltagarna förståelse för den viktiga roll som information om ursprungslandet spelar, men även om dess begränsningar och om frågor, källor, forskning och framställning kopplat till information om ursprungsland. Utbildningsdeltagarna får möjlighet att utforska forskningsstrategier och färdigheter, olika typer av källor och bedömning av källor.

Deltagarna får även sätta sig in i kvalitetsnormer för information om ursprungsland och lär sig hur dessa normer tillämpas inom forskning om och framställning av information om ursprungsland.

Modulen Det gemensamma europeiska asylsystemet

I modulen Det gemensamma europeiska asylsystemet presenteras regelverket för det gemensamma europeiska asylsystemet genom fokusering på både den rättsliga och den praktiska utvecklingen på området internationellt skydd inom EU. Syftet med modulen är att öka medvetenheten hos ärendehandläggare och andra som arbetar med asylfrågor för att möjliggöra samsyn i fråga om deras roll som centrala aktörer i genomförandet av det gemensamma europeiska asylsystemet och en strategi som bygger på principen nedifrån och upp för att uppnå ett framgångsrikt gemensamt europeiskt asylsystem. Dessutom får utbildningsdeltagarna tillgång till de olika verktygen i processen med att genomföra det gemensamma europeiska asylsystemet.

Modulen Grundläggande rättigheter och internationellt skydd i EU

Inom ramen för modulen Grundläggande rättigheter och internationellt skydd i EU presenteras grundläggande rättigheter utifrån ett asylförfarandebaserat perspektiv. EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna är central för den här kursen. Inom ramen för asylförfaranden och mottagande introduceras och förklaras relevanta bestämmelser för utbildningsdeltagarna. Bestämmelserna presenteras ur både rättsligt och praktiskt perspektiv, med tydlig fokusering på den senaste utvecklingen, såsom EU-domstolens relevanta rättspraxis.

Modulen vänder sig till personer som arbetar med asylförfarande och mottagande, däribland ärendehandläggare, personal inom rättsväsendet, experter när det gäller information om ursprungsland, tjänstemän som arbetar med mottagande och annan personal som arbetar i olika skeden av asylförfarandet. Modulen är även avsedd för gränsbevakningstjänstemän och beslutsfattare. Såväl erfaren som nyanställd personal har möjlighet att genomgå utbildningen.

Modulen har utvecklats i nära samarbete med FRA och Frontex och är tillgänglig för såväl dessa organ som för Easo.

Modulen Kön, könsidentitet och sexuell läggning

Syftet med modulen Kön, könsidentitet och sexuell läggning är att se till att ärendehandläggare har de färdigheter och kunskaper som behövs för att pröva en

ansökan om internationellt skydd baserat på kön, könsidentitet och/eller sexuell läggning med en metod som i lämplig utsträckning tar hänsyn till kön, könsidentitet och sexuell läggning.

I förfarandet för internationellt skydd måste vi se till att människor inte missgynnas på grund av kön, könsidentitet eller sexuell läggning. Forskningen på området visar att när det gäller kön och/eller könsidentitet och sexuell läggning krävs det förbättringar i alla skeden av flera länders förfaranden för internationellt skydd.

Även om det totala antalet könsrelaterade ansökningar är mycket högre än antalet ärenden med koppling till könsidentitet och sexuell läggning försöker man inom ramen för modulen ägna båda dessa områden lika stor uppmärksamhet, såväl var för sig som när de överlappar varandra. Fokus har lagts på begrepp och aspekter som kan vara mer krävande för ärendehandläggare vid en ansökan om internationellt skydd baserad på kön och/eller könsidentitet och sexuell läggning.

Modulen Undantag

Modulen Undantag ger ärendehandläggarna möjlighet att specialisera sig på bedömning och tillämpning av undantagsskäl i artikel 1, avsnitten D, E och F i 1951 års Genèvekonvention, som även återspeglas i EU:s skyddsdirektiv. Utbildningsdeltagarna lär sig också hur tillämpningen av undantagsklausulen påverkas ytterligare av internationell rätt, nationell lagstiftning, strategier och verksamhetspraxis, nationell eller internationell rättspraxis, exempelvis från EU-domstolen och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, riktlinjer från FN:s flyktingkommissariat (UNHCR) samt riktlinjer från andra viktiga organisationer eller opphovsmän.

Utbildningsdeltagarna förvärvar de kunskaper och färdigheter som krävs för att tillämpa bestämmelserna strikt och beakta den relativa bevisbördan och beviskraven i ärenden om undantag, om än restriktivt.

Modulen Upphörande av skydd

Denna modul ger ärendehandläggarna möjlighet att specialisera sig på tillämpningen av återkallande- och upphörandebestämmelser och sätta sig in i andra omständigheter som kan leda till att skyddssituationen upphör, exempelvis vägran att förnya statusen. De får också lära sig att tolka de omständigheter som i enlighet med skyddsdirektivet leder till att skyddet upphör.

Efter att utbildningsdeltagarna har genomfört modulen har de kunskaper om på vilka olika sätt skyddet upphör och hur de ska förbereda och formulera beslut om upphörande av skydd.

Modulen Direktivet om asylförfaranden

Modulen Direktivet om asylförfaranden innehåller en färdplan för alla handläggare av asylärenden vars arbete är kopplat till aspekter av internationellt skydd såsom tillgång till förfarande, behandling av ansökningar om internationellt skydd eller beslutsfattande. Modulen omfattar kunskaper och praktiska exempel om de gemensamma principer, garantier och skyldigheter som de sökande och de nationella förvaltningarna ska tillämpa och som alla medlemsstater ska införa i sina nationella asylförfaranden i enlighet med direktivet om asylförfaranden. Denna modul innehåller utförliga förklaringar av så komplexa frågor som tillgång till förfarande, tillåtlighet, rätt till rättsligt bistånd och rättsligt ombud, beslutsfattande, effektiva rättsmedel och särskilda förfaranden.

Modulen Dublin III-förordningen

Denna modul ger deltagarna kunskaper och färdigheter i grundläggande frågor kopplade till tillämpningen av Dublin III-förordningen och hur denna förordning fungerar. Utbildningsdeltagarna får också möjlighet att sätta sig in i hur Eurodac-databasen och det elektroniska nätverket Dublinet fungerar. Förutom att få kunskaper om Dublinförordningens ändamål och innehåll lär sig deltagarna hur de ska tillämpa olika aspekter av förordningen i situationer som rör familjeåterförening eller garantier för ensamkommande barn.

Efter genomgången modul har utbildningsdeltagarna fått de färdigheter och kunskaper som krävs för att tillämpa den bindande Dublin III-förordningen inom ett ramverk där andra internationella instrument om de mänskliga rättigheterna respekteras.

Modulen Mottagande

Modulen Mottagande är avsedd för tjänstemän som har direktkontakt med sökande av internationellt skydd i samband med mottagandet, oavsett arbetsgivare (en offentlig myndighet, en icke-statlig organisation, en privat entreprenör, en kommun osv.). Utbildningen uppfyller bestämmelserna i direktivet om mottagningsvillkor. Under denna utbildning studerar utbildningsdeltagarna det internationella och europeiska regelverket för antagandet av det nuvarande direktivet om mottagningsvillkor. De får kunskaper om de olika skedena i mottagandeprocessen, däribland fastställande av särskilda behov hos personer som ansökt om internationellt skydd och arbete med sårbara grupper. Dessutom får utbildningsdeltagarna en introduktion för tjänstemän som arbetar med mottagande och möjlighet att tillgodogöra sig flera olika typer av färdigheter som kan hjälpa dem i deras dagliga arbete.

Modulen för chefer

Denna modul täcker olika aspekter i samband med de ordinarie arbetsuppgifterna för en chef som arbetar inom området internationellt skydd. Modulen omfattar både teoretisk och praktisk kunskap och har till syfte att hjälpa chefer på detta område att utveckla kompetens som de har nytta av för att säkerställa att deras avdelningar effektivt uppfyller höga kvalitetsstandarder och kraven i internationell lagstiftning och EU-lagstiftning.

Den primära målgruppen för denna modul är chefer som arbetar med beslutsfattare i asylärenden, exempelvis chefer för asylenheter, gruppchefer för asylenheter och andra chefer på området internationellt skydd.

Andra grupper som har möjlighet att genomgå modulen är chefer för mottagandeenheter och gruppchefer på mottagandeenheter.

Introduktionskurs i didaktik

Fram till 2015 har det ingått en endags introduktionskurs till didaktiska metoder för varje modul i kursplanen i Easos utbildning för utbildare, som en del av det övergripande seminarieprogrammet. Kursen har haft ett allmänt fokus och främst byggt på praktiska övningar.

På begäran av medlemsländerna inbegriper denna del av utbildningen från och med 2016 ett webbaserat moment som det tar cirka 12 timmar att genomföra. Målet med denna del av utbildningen är att förbereda deltagarna i Easo-kurserna för utbildare på att följa Easos moduler i sin undervisning på nationell nivå. Det webbaserade momentet förväntas först och främst ge deltagarna rätt förkunskaper för att kunna utforma utbildningar som är anpassade till målgruppen genom att tillämpa olika metoder och principer. Deltagarna förväntas också kunna välja den lämpligaste metoden för att i varje enskilt fall ta itu med utmaningar som utbildare kan ställas inför när de undervisar. Seminarieprogrammet kommer att vara uppbyggt kring ett kort utbildningspass som deltagarna ska hålla på ett visst tema inom ramen för modulen.

